

Εκπαιδευτική Ψυχολογία

Ενότητα 2

Κοινωνικο-γνωστικές Προσεγγίσεις για τη Μάθηση: Θεωρητικές Αρχές και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Κοινωνικο-γνωστικές Προσεγγίσεις για τη Μάθηση: Θεωρητικές Αρχές και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κοινωνικο-γνωστικές απόψεις: Βασικές Αρχές και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση

Εισαγωγή (1/5)

Γενικά: Σύνθεση ιδεών από τις συμπεριφορικές και τις γνωστικές προσεγγίσεις.

Αρχικά: Μάθηση μέσω Παρατήρησης (Bandura)

Αργότερα, Κοινωνικο-Γνωστική Θεωρία:

εξετάζονται όλες οι διαδικασίες οι οποίες εμπλέκονται καθώς οι άνθρωποι μαθαίνουν μέσω παρατήρησης και σταδιακά αποκτούν έλεγχο της συμπεριφοράς τους.

Κυριότεροι θεωρητικοί: Bandura, Schunk, Zimmerman.

Βασικές αρχές των κοινωνικο-γνωστικών προσεγγίσεων και εφαρμογές στην εκπαίδευση (2/5)

Πίνακας 1: Βασικές αρχές των κοινωνικο-γνωστικών προσεγγίσεων και εφαρμογές τους στην εκπαίδευση (Ormrod, J.E., 2000, σελ. 437).

Βασικές Αρχές	Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	Παραδείγματα
Μάθηση μέσω παρατήρησης	Η απόκτηση νέων μορφών συμπεριφοράς διευκολύνεται όταν η δασκάλα επιδεικνύει αντίστοιχη συμπεριφορά.	Κατά τη διάρκεια μιας διαπροσωπικής σύγκρουσης στο σχολείο, η δασκάλα παρεμβαίνει επιδεικνύοντας αποτελεσματικούς τρόπους χειρισμού και επίλυσης της σύγκρουσης. Παίξιμο ρόλων μεταξύ μαθητών.

Βασικές αρχές και εφαρμογές στην εκπαίδευση (3/5)

(συνέχεια Πίνακα 1)

Βασικές Αρχές	Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	Παραδείγματα
Μάθηση = εσωτερική διαδικασία η οποία μπορεί να αντανακλάται ή να μην αντανακλάται στη συμπεριφορά.	Η μάθηση δεν είναι πάντα ορατή αμέσως, αλλά μπορεί να αντανακλάται σε κατοπινές μορφές συμπεριφοράς των μαθητών/ριών που μπορεί να εμφανιστούν πολύ αργότερα.	Όταν μια μαθήτρια επιδεικνύει άσχημη συμπεριφορά μέσα στην τάξη, η δασκάλα θα πρέπει να βρει τρόπους να την αποθαρρύνει. Διαφορετικά, κι άλλα παιδιά μπορεί να υιοθετήσουν αντίστοιχη συμπεριφορά στο μέλλον.

Βασικές αρχές και εφαρμογές στην εκπαίδευση (4/5)

Βασικές Αρχές	Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	Παραδείγματα
Συμπεριφορά προσανατολισμένη προς ένα στόχο.	Ενθάρρυνση των μαθητών/-ριών να θέτουν στόχους οι οποίοι είναι σχετικά δύσκολοι αλλά επιτεύξιμοι.	Ενθάρρυνση των παιδιών μεταναστών που φοιτούν σε ελληνικό σχολείο και δε μιλούν την ελληνική γλώσσα να θέτουν ως στόχο την εκμάθηση ενός συγκεκριμένου αριθμού ελληνικών λέξεων κάθε εβδομάδα.
Αυτο-ρύθμιση της συμπεριφοράς.	Διδασκαλία στρατηγικών οι οποίες διευκολύνουν τους/τις μαθητές/ήτριες να μαθαίνουν αποτελεσματικά και να συμπεριφέρονται.	Παροχή συγκεκριμένων οδηγιών στους/τις μαθητές/ήτριες έτσι ώστε να θυμούνται μόνοι/ες τους τι θα πρέπει να κάνουν σε ένα τεστ.

(συνέχεια Πίνακα 1)

Βασικές αρχές και εφαρμογές στην εκπαίδευση (5/5)

(συνέχεια Πίνακα 1)

Βασικές Αρχές	Εκπαιδευτικές Εφαρμογές	Παραδείγματα
Έμμεσες επιδράσεις της ενίσχυσης και της τιμωρίας.	Οι μαθητές/ήτριες διαμορφώνουν προσδοκίες για τις πιθανές συνέπειες των μελλοντικών τους αντιδράσεων βασισμένοι στις τρέχουσες ενισχύσεις ή τιμωρίες. Οι προσδοκίες τους αυτές επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο επεξεργάζονται νέες πληροφορίες ή επιλέγουν μορφές συμπεριφοράς.	Στις εξετάσεις ενός μαθήματος όλα τα θέματα είναι από τις διαλέξεις και τίποτε από το βιβλίο. Σε επόμενα μαθήματα με την ίδια διδάσκουσα, οι φοιτητές/ήτριες δεν ανοίγουν καθόλου το βιβλίο και βασίζονται στις σημειώσεις τους.

Διαφορές μεταξύ Συμπεριφορικής και Κοινωνικο-γνωστικής Θεωρίας

Διαφορές (1/2)

→ Διαφορές τουλάχιστον ως προς 3 διαστάσεις:

- α. Θεώρηση της μάθησης (βλ. Πίνακα 1 για Κοινωνικο-γνωστική θεωρία vs Πίνακα 1 για Συμπεριφορική στην Ενότητα 1).
- β. Αντιμετώπιση της ενίσχυσης και της τιμωρίας.
- γ. Αλληλεπίδραση μεταξύ περιβάλλοντος, συμπεριφοράς και ατόμου (βλ. Πίνακα 2 για Αμοιβαία Αιτιότητα παρακάτω).

Διαφορές (2/2)

Η ενίσχυση και η τιμωρία στο πλαίσιο της κοινωνικο-γνωστικής θεωρίας:

→ Ενίσχυση & τιμωρία

ΟΧΙ άμεσες αιτίες της συμπεριφοράς!

ΑΛΛΑ

Επηρεάζουν τη συμπεριφορά μέσω των προσδοκιών που οι άνθρωποι σχηματίζουν για τις πιθανές συνέπειες ποικίλων μορφών συμπεριφοράς.

→ Προσδοκίες: γνωστικές διαδικασίες.

Επίσης, επιδράσεις από:

- Προσδοκίες που σχηματίζονται από την παρατήρηση των συνεπειών που ακολουθούν τη συμπεριφορά άλλων ανθρώπων (**‘αντιπροσωπευτικές εμπειρίες’**).
- **Η μη-εμφάνιση των αναμενόμενων συνεπειών** μιας συμπεριφοράς μπορεί να έχει ενισχυτικό ή τιμωρητικό χαρακτήρα.

Το Μοντέλο της Αμοιβαίας Αιτιότητας (Bandura, 1989)

Το μοντέλο της Αμοιβαίας Αιτιότητας (1/3)

Πίνακας 2. Το μοντέλο της Αμοιβαίας Αιτιότητας: **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ - ΑΤΟΜΟ** (βλ. Bandura, 1989)

ΓΕΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ		
Επίδραση του Περιβάλλοντος	στη Συμπεριφορά	Η ενίσχυση και η τιμωρία επηρεάζουν τη μελλοντική συμπεριφορά.
	στο Άτομο	Επανατροφοδότηση από άλλους/ες επηρεάζει την αίσθηση της αυτο-αποτελεσματικότητας.

Το μοντέλο της Αμοιβαίας Αιτιότητας (2/3)

(συνέχεια Πίνακα 2)

ΓΕΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ		
Επίδραση της Συμπεριφοράς	στο Περιβάλλον	Συγκεκριμένες συμπεριφορές επηρεάζουν τον αριθμό και την ένταση της παρεχόμενης ενίσχυσης και τιμωρίας.
	στο Άτομο	Η επιτυχία και η αποτυχία επηρεάζουν τις προσδοκίες για τη μελλοντική επίδοση.

Το μοντέλο της Αμοιβαίας Αιτιότητας (3/3)

(συνέχεια Πίνακα 2)

ΓΕΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ		
Επίδραση του Ατόμου	στο Περιβάλλον	Η αυτο-αποτελεσματικότητα ενός μαθητή για ένα μάθημα επηρεάζει τη συμπεριφορά και τις αντιλήψεις των γονέων του προς αυτό σε σχέση με το συγκεκριμένο μάθημα.
	στη Συμπεριφορά	Η προσοχή, η συγκράτηση πληροφοριών στη μνήμη, και τα κίνητρα του ατόμου επηρεάζουν το βαθμό στον οποίο θα μιμηθεί μια συμπεριφορά-μοντέλο.

Μάθηση Βασισμένη σε Μοντέλα (Modeling)

Μάθηση βασισμένη σε μοντέλα (1/5)

→ Κεντρική θέση στην κοινωνικο-γνωστική θεωρία.

Βασική ιδέα: οι άνθρωποι μαθαίνουν μέσω της παρατήρησης άλλων και της αλληλεπίδρασης με άλλους.

Modeling: ο μηχανισμός μέσω του οποίου οι άνθρωποι παρουσιάζουν αλλαγές στη συμπεριφορά τους ως αποτέλεσμα της παρατήρησης της δράσης άλλων.

Παραδείγματα...

Μορφές μοντελοποίησης (2/5)

1. **Άμεση:** η προσπάθεια μίμησης της συμπεριφοράς πραγματικών ανθρώπων γύρω μας.
2. **Συμβολική:** η προσπάθεια μίμησης της συμπεριφοράς χαρακτήρων που παρουσιάζονται σε βιβλία, TV, κινηματογράφο κτλ.)
3. **Σύνθετη:** η προσπάθεια μίμησης επιμέρους μορφών από διαφορετικές συμπεριφορές ύστερα από το συνδυασμό τους.

Παραδείγματα...

* Εκπαίδευση → 'γνωστική μοντελοποίηση':

προσπάθεια μίμησης της γνωστικής συμπεριφοράς (σκέψης και δράσης) του μοντέλου.

Π.χ., μίμηση της σκέψης των εκπαιδευτικών, των συμμαθητών/-ριών (ρόλος της 'φωναχτής σκέψης' μέσα στην τάξη).

Γνωστική Μοντελοποίηση στην εκπαίδευση (3/5): Επιδράσεις στη συμπεριφορά

ΩΣΤΟΣΟ,

ΟΧΙ ΜΟΝΟ γνωστική μοντελοποίηση στην εκπαίδευση!

ΓΙΑΤΙ;

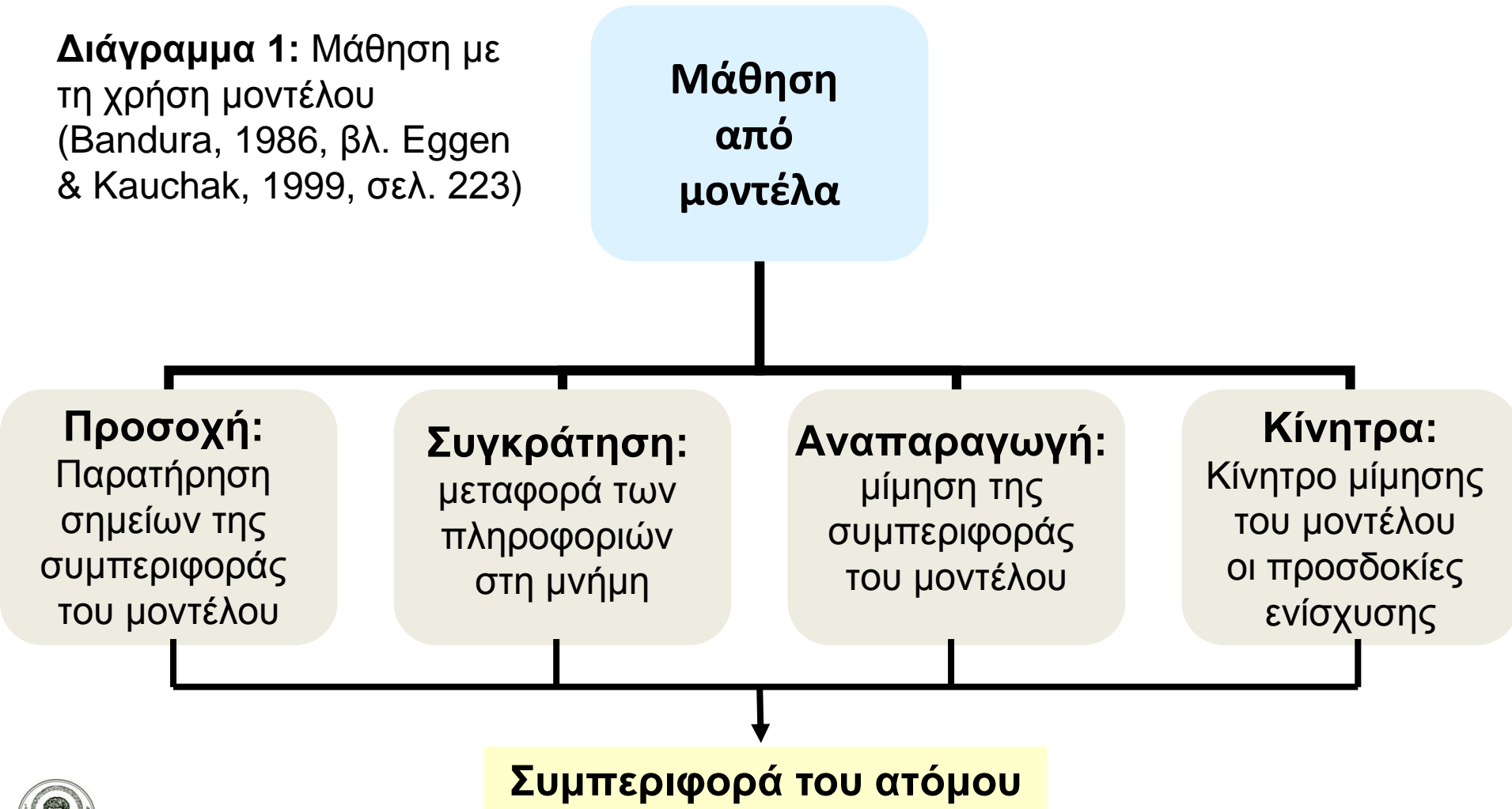
- Μάθηση μέσω Παρατήρησης.
- Διευκόλυνση Παραγωγής ήδη Μαθημένων Αντιδράσεων.
- Παρεμπόδιση Παραγωγής ήδη Μαθημένων Αντιδράσεων.
- Μη-Παρεμπόδιση Παραγωγής ήδη Μαθημένων Αντιδράσεων (συνήθως απαγορευμένων ή τιμωρημένων).

Παραδείγματα...

Μοντελοποίηση στην εκπαίδευση (4/5): Οι εμπλεκόμενες διαδικασίες

Διάγραμμα 1: Μάθηση με τη χρήση μοντέλου (Bandura, 1986, βλ. Eggen & Kauchak, 1999, σελ. 223)

Χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών μοντέλων (5/5)

- Ικανότητα – Δεξιότητες.
- Κοινωνική Θέση – Κύρος – Δύναμη.
- Σχέση / Ομοιότητα της συμπεριφοράς του μοντέλου με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το άτομο.
 - Παραδείγματα εφαρμογής...
 - Προτάσεις εφαρμογής στη σχολική τάξη:
 - εκπαιδευτικός \cong μοντέλο (ΠΩΣ;)
 - συμμαθητές/ήτριες \cong μοντέλα (ΠΩΣ;).

Πεποιθήσεις Αυτο-αποτελεσματικότητας

Αυτο-αποτελεσματικότητα (1/5)

- Οι πεποιθήσεις που έχει κάποιος/α για το πόσο αποτελεσματικός/ή είναι σε συγκεκριμένες καταστάσεις (Bandura, 1982).
- Έμφαση στο ρόλο των προσδοκιών.
- Αυτο-αποτελεσματικότητα.

αυτο-αποτελεσματικότητα

αναφέρεται σε πολύ
συγκεκριμένες συνθήκες
επίτευξης και σε σχέση με
συγκεκριμένους στόχους

Αυτο-αποτελεσματικότητα (2/5): Πώς επηρεάζει τη συμπεριφορά;

3 τρόποι

α. Επιλογή δραστηριοτήτων:

οι άνθρωποι τείνουν να επιλέγουν δραστηριότητες στις οποίες πιστεύουν ότι μπορούν να επιτύχουν και αποφεύγουν δραστηριότητες στις οποίες πιστεύουν ότι θα αποτύχουν.

β. Προσπάθεια και επιμονή για την επίτευξη ενός έργου/στόχου:

οι μαθητές/ήτρες με υψηλή αυτο-αποτελεσματικότητα τείνουν να καταβάλλουν μεγαλύτερη προσπάθεια και επιδεικνύουν μεγαλύτερη επιμονή για την επίτευξη ενός έργου, και αντίθετα.

γ. Μάθηση και επίδοση:

οι μαθητές/ήτρες με υψηλή αυτο-αποτελεσματικότητα επιτυγχάνουν υψηλότερα επίπεδα μάθησης και υψηλότερες επιδόσεις από τους/τις μαθητές/ήτρες με χαμηλή αυτο-αποτελεσματικότητα έστω και αν έχουν τις ίδιες ικανότητες. Εμπλοκή γνωστικών λειτουργιών που προάγουν τη μάθηση (προσοχή, οργάνωση και επεξεργασία πληροφοριών, κτλ.).

Διαμόρφωση της αυτο-αποτελεσματικότητας: Σημαντικοί παράγοντες (3/5)

→ Οι πεποιθήσεις της αυτο-αποτελεσματικότητας των μαθητών/ριών είναι σχετικά ακριβείς (Bandura, 1986). **Ωστόσο**, συχνά οι μαθητές/ήτριες υποτιμούν τις δυνατότητες επιτυχίας που έχουν. **ΓΙΑΤΙ;**

Τουλάχιστον 3 παράγοντες (Bandura, 1986):

- α. Προσωπικό ιστορικό επιτυχιών και αποτυχιών:** μεγαλύτερη αίσθηση αυτο-αποτελεσματικότητας για ένα έργο όταν υπάρχει ιστορικό επιτυχιών σε παρόμοια έργα στο παρελθόν και αντίστροφα / 'σθεναρή αυτο-αποτελεσματικότητα' / παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.
- β. Μηνύματα από άλλους:** ενίσχυση της αυτο-αποτελεσματικότητας των παιδιών μέσω λεκτικών επιβεβαιώσεων για τις δυνατότητες της επιτυχίας τους ή/και μέσω ελεγχόμενης κριτικής και καθοδήγησης.
- γ. Επιτυχίες/αποτυχίες άλλων:** η αυτο-αποτελεσματικότητα κάποιου/-ας επηρεάζεται από τις επιτυχίες/αποτυχίες άλλων και κυρίως εκείνων που βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση (συμμαθητές/ήτριες = πολύ ισχυρά μοντέλα).

Αυτο-αποτελεσματικότητα: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών (4/5)

ΚΡΙΣΙΜΟΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ:

- α. Για τη διαμόρφωση ενός ιστορικού επιτυχιών.
- β. Ως πηγή μηνυμάτων σχετικών με την αποτελεσματικότητα.
- γ. Για την ενίσχυση των πεποιθήσεων επιτυχίας των μαθητών/-ριών στο σχολικό πλαίσιο.

Αυτο-αποτελεσματικότητα: Ο ρόλος των εκπαιδευτικών (5/5)

ΠΩΣ;;

- ❖ Εξασφάλιση της κατανόησης βασικών δεξιοτήτων και της επιτυχίας σε έργα που τις απαιτούν.
- ❖ Παροχή βοήθειας για πρόοδο σε δύσκολα έργα.
- ❖ Ανάθεση δύσκολων έργων τα οποία, ωστόσο, μπορούν να λυθούν με προσπάθεια και επιμονή.
- ❖ Ένδειξη εμπιστοσύνης στους/στις μαθητές/ήτριες για το ότι μπορούν να τα καταφέρουν.
- ❖ Επισήμανση στους/στις μαθητές/ήτριες ότι άλλοι/ες όπως οι ίδιοι/ες έχουν επιτύχει στη συγκεκριμένη δραστηριότητα.
- ❖ Παρότρυνση των μαθητών/-ριών να παρατηρήσουν άλλους/ες συμμαθητές/ήτριες τους, ειδικά εκείνους/ες που είχαν σημαντικές δυσκολίες στην αρχή πριν τα καταφέρουν σε μια δραστηριότητα.

Αυτο-ρυθμιζόμενη Μάθηση

Αυτο-αποτελεσματικότητα και Αυτο-ρύθμιση (1/3)

Τελικός στόχος, **ωστόσο**: αποφυγή της υπερβολικής εξάρτησης των μαθητών/ριών ως προς τη διαμόρφωση της αυτο-αποτελεσματικότητάς τους από άλλους (εκπαιδευτικό, συμμαθητές/ήτριες).

ΑΛΛΑ

ρύθμιση της συμπεριφοράς τους από τους/τις ίδιους/ες.

Αυτο-ρύθμιση:

η ρύθμιση της πορείας μάθησης από τους/τις ίδιους/ες μαθητές/ήτριες για την επίτευξη ενός στόχου.

Αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση.

Αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση:

Συστατικές διαστάσεις (2/3)

Πίνακας 3: Οι συνιστώσες της αυτο-ρυθμιζόμενης συμπεριφοράς (Ormrod, J.E., 2000, σελ. 455)

ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
1. Υιοθέτηση Στόχων και Κριτηρίων Αξιολόγησης μιας Συμπεριφοράς: Οι ίδιοι/ες μαθητές/ήτριες θέτουν τους υπό επίτευξη στόχους καθώς και τα κριτήρια για μια αποδεκτή (για τους /τις ίδιους/ες) συμπεριφορά.	2. Αυτο-Παρατήρηση ή Αυτο-Παρακολούθηση: Οι ίδιοι/ες μαθητές/ήτριες παρατηρούν, παρακολουθούν και εποπτεύουν τη συμπεριφορά τους.	4. Αυτο-Αξιολόγηση: Οι ίδιοι/ες μαθητές/ήτριες αξιολογούν την ποιότητα και το επίπεδο της συμπεριφοράς τους.

Αυτο-ρυθμιζόμενη μάθηση: Συστατικές διαστάσεις (3/3)

(συνέχεια Πίνακα 3)

ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
	3. Αυτο-Οδηγίες: Οι ίδιοι/ες μαθητές/ήτριες παρέχουν στον εαυτό τους οδηγίες (είτε φωναχτά είτε σιωπηλά) για να βοηθηθούν κατά την επίτευξη ενός στόχου.	5. Καθορισμός των Συνεπειών μιας Συμπεριφοράς από το ίδιο το Άτομο: Οι ίδιοι/ες μαθητές/ήτριες καθορίζουν τις συνέπειες της αποτυχίας ή της αποτυχίας τους.

Κοινωνικο-γνωστικές Απόψεις για τη Μάθηση: Κριτική Θεώρηση

Κριτική (1/2)

Θετικά σημεία:

- Ανάδειξη της ισχύος των μοντέλων και ως εργαλείου μάθησης και ως παράγοντα επίδρασης στη συμπεριφορά.
- Ανάδειξη της σημασίας των πεποιθήσεων και των προσδοκιών των μαθητών/-ριών.
- Ανάδειξη της αξίας της αυτο-ρυθμιζόμενης μάθησης.

Κριτική (2/2)

Αρνητικά σημεία:

- Διακρίνονται κάποια στοιχεία παθητικότητας των μαθητών/-ριών (π.χ., μίμηση συμπεριφορών).
- Αδυναμία ερμηνείας της μάθησης σύνθετων δεξιοτήτων (π.χ., γραφή).
- Αδυναμία ερμηνείας της επιλογής της μίμησης κάποιων μοντέλων αλλά όχι κάποιων άλλων.
- Περιορισμένη η ερμηνεία του ρόλου του πλαισίου και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης σε σύνθετες συνθήκες μάθησης (κυρίως βασισμένη στο ρόλο των μοντέλων και τη μίμηση).

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

- **Πίνακας 1:** «Βασικές αρχές των κοινωνικο-γνωστικών προσεγγίσεων και οι εφαρμογές τους στην εκπαίδευση». Άδεια με την οποία διατίθεται: Copyright – Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. Πηγή: Ormrod, J.E. (2000). [*Educational Psychology: Developing Learners*](#) (7th ed), σελ. 437. Upper Saddle River, New Jersey: Merrill.
- **Πίνακας 3:** «Οι συνιστώσες της αυτό-ρυθμιζόμενης συμπεριφοράς». Άδεια με την οποία διατίθεται: Copyright – Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. Πηγή: Ormrod, J.E. (2000). [*Educational Psychology: Developing Learners*](#) (7th ed), σελ. 455. Upper Saddle River, New Jersey: Merrill.
- **Διάγραμμα 1:** «Μάθηση με τη χρήση μοντέλου». Άδεια με την οποία διατίθεται: Copyright – Με επιφύλαξη κάθε δικαιώματος. Πηγή: Bandura, 1986 όπως αναπαρίσταται σε Eggen, P., & Kauchak, D. (1999). *Educational Psychology: Windows on Classrooms*, σελ. 223. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Γωνίδα**.
«Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Ενότητα 2. Κοινωνικο-γνωστικές Προσεγγίσεις για τη Μάθηση: Θεωρητικές Αρχές και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση».
Έκδοση: **1.0**. Θεσσαλονίκη **2015**. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS338/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας 2

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

